

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

1075. MEDDELELSE

75. ÅRGANG 1. MARTS 1973

Udgivet af
Statens

Planteavlsudvalg

Orienterende forsøg med sorter af lave marvæarter 1969-70

Forsøgene er gennemført på ret svær lerjord ved Blangstedgaard, på god sandmuldet jord ved Spangsbjerg og udstationeret på dyb lermuldet jord ved Aasum.

Forsøgene omfatter 30 sorter, heraf er tre nummersorter udgået efter forsøgene i 1969.

Ærterne er ved Spangsbjerg sået omkring 1. maj og på Fyn mellem den 10. og 20. maj. Der er ved såningen tilstræbt et planteantal på 80 planter pr. m², rækkeafstand 12 cm.

Som måleprøver er benyttet sorterne *Freezer 69*, tidlig og *Dark Skinned Perfection*, sen.

I tabellerne er sorterne anført efter tidlighed udtrykt ved varmeenheder. Varmeenhederne er beregnet ved opsummering fra såning til høst ved tenderometertal (Tv) 110 af den daglige gennemsnitstemperatur i 2 meters højde minus basistemperaturen 4,4°C. I modsætning til tidligere forsøg med sorter af lave marvæarter (714., 770. og 904. meddelelse), hvor den daglige gennemsnitstemperatur er beregnet som gennemsnit af temperaturen kl. 8, 14 og 21, er gennemsnitstemperaturen i disse forsøg beregnet som gennemsnit af døgnets maximum og minimum. Det giver lidt lavere varmesummer for de enkelte sorter. For de to måleprøver er det ca. 9 pct. lavere .

Da plantemasse og forholdet tærsket halm/grønne ærter er påvirket af, om ærterne er høstet i mere eller mindre våd tilstand, er disse tal kun vejledende.

Størrelsessorteringen af ærterne, tabel 2, er gennemsnit af forsøgene på Fyn. Ærterne hø-

stet ved Spangsbjerg er, som i tidligere forsøg, gennemgående mindre.

Kvalitetsbedømmelsen af frosne ærter er i 1969 foretaget af Laboratoriet for Levnedsmiddelindustri, DTH, Lyngby, og i 1970 af Forskningslaboratoriet for grønt- og frugtindustri, Blangstedgaard (se 1049. beretning).

Sortsnavnene er ikke godkendt af Landbrugsministeriets navneudvalg for planter.

Af de afprøvede sorter kan fremhæves følgende:

Tidlige.

Orfac og *Myzar* er særdeles tidlige, de er kortstråede, meget storfrøede og af god kvalitet. *Mohawk*, der er et par dage tidligere end *Freezer 69*, er højtydende, meget storfrøet og af god kvalitet. *Dark Alaska 13*, der er en mørkfrøet Alaska med samme vækstform som denne, giver et lille udbytte, frøene er små og meget mørkegrønne, men med en lav karakter for smag.

Middeltidlige.

W. V. 69F giver samme udbytte som *Freezer 69*. Den er ret småfrøet og af særdeles god kvalitet. *Mars* giver et konstant, særdeles højt udbytte. Frøene er meget store og med særdeles god farve, men med noget lav karakter for smag. *Skagit* giver et meget højt udbytte, den er ret storfrøet og af meget fin kvalitet. Er ifølge engelske undersøgelser meget modtagelig for ærteskimmel (*Peronospora pisi*). *Fertigolt*

Tabel 1. Orienterende forsøg med sorter af lave marværtter 1969-1970

Lbnr.	Navn	Frøleverandør	Varme- enhe- der ved			Udbytte af grønne ¹⁾ ærter ved Tv 110			Udbytte af grønne ²⁾ ærter ved Tv 110			Udbytte af grønne ærter ved Tv 110 gennemsnit	Plante- masse hkg/ ha	Tær- sket halm/ grønne ærter	Antal planter pr. m ²	Antal dage tidligere eller senere end	
			Tv 110	Bl. gns.	Sp. gns.	Aasum gns.	Bl. gns.	Sp. gns.	Aasum gns.	hkg/ gns.	¹⁾					²⁾	Free- zer 69
3.	Orfac, L. Clause, Frankrig		655	73	77	85	67	76	72	55,3	78	72	244	4,2:1	88	+7	+15
2.	Myzar, L. Clause, Frankrig		682	63	87	79	57	86	67	54,0	76	70	246	4,0:1	80	+5	+13
1.	Dark Alaska 13, Asgrow, U.S.A.		705	53	52	53	48	52	45	37,4	53	48	256	5,8:1	89	+3	+11
6.	Sharpes 78, Sharpe & Co., England		711	81	78	62	74	77	53	53,0	75	69	264	4,7:1	76	+3	+10
4.	Mohawk, Asgrow, U.S.A.		716	96	114	108	88	113	91	75,4	106	98	288	3,0:1	85	+2	+10
25.	Salout, C. Sperling, Tyskland		733	95	101	85	87	99	72	67,0	94	87	292	4,2:1	73	-	+9
9.	Freezer 69, Asgrow, U.S.A.		737	100	100	100	92	99	85	71,1	100	92	310	3,8:1	84	-	+8
5.	Pickup, Sharpe & Co., England		742	80	90	72	73	89	61	58,0	82	75	293	4,6:1	77	-	+8
30.	W.V. 69F, Western Valley, U.S.A.		766	92	109	96	85	108	81	70,7	99	92	317	3,9:1	74	+2	+6
29.	W.V. 95F, Western Valley, U.S.A.		779	84	99	93	77	98	79	65,5	92	85	332	4,1:1	88	+4	+4
19.	Alpine, Asgrow, U.S.A.		798	96	92	103	88	90	87	68,3	96	88	362	5,7:1	80	+5	+3
20.	Mars, Asgrow, U.S.A.		799	120	137	149	110	136	126	95,6	134	124	392	3,6:1	81	+5	+3
22.	Kelpro, van der Ploeg, Holland		802	110	85	118	101	84	100	73,0	103	95	387	4,7:1	78	+5	+3
27.	Skagit, W. Brotherton, U.S.A.		811	143	115	126	132	114	106	91,1	128	118	350	3,5:1	84	+6	+2
15.	Nr. 3823, A/S L. Dæhnfeldt		812	79	88	90	73	87	76	60,9	86	79	346	4,6:1	78	+6	+2
18.	Fertigolt, R. J. Mansholt, Holland		815	97	88	110	89	87	93	69,3	97	90	378	5,0:1	83	+7	+2
14.	Nr. 3815, A/S L. Dæhnfeldt		818	81	66	89	75	65	75	55,3	78	72	353	5,3:1	82	+7	+1
16.	Nr. 3846, A/S L. Dæhnfeldt		820	85	82	88	78	81	74	60,0	84	78	324	4,3:1	85	+7	+1
26.	Ralca, Royal Sluis, Holland		823	121	96	108	111	95	91	76,9	108	100	335	4,1:1	79	+7	+1
17.	Constanze, K. Schäfer, Tyskland		824	116	112	135	106	111	114	85,1	120	110	393	4,0:1	83	+7	+1
23.	Green Shaft, Hurst, England		832	109	100	132	100	99	111	79,6	112	103	349	3,6:1	88	+8	-
24.	Dark Skinned Perf., Asgrow, U.S.A.		835	109	101	118	100	100	100	77,2	109	100	360	3,9:1	80	+8	-
10.	Neptune, Sharpe & Co., England		836	109	87	112	100	86	95	72,4	102	94	332	3,9:1	83	+8	-
28.	Puget, W. Brotherton, U.S.A.		837	121	104	136	111	102	115	84,4	119	109	383	3,7:1	81	+8	-
21.	Fridol, Sluis en Groot, Holland		840	100	101	112	92	100	94	73,6	104	95	339	3,7:1	76	+9	-
13.	Nr. 3794, A/S L. Dæhnfeldt		843	102	86	96	93	85	81	67,1	94	87	308	4,0:1	79	+9	+1
11.	Sharpes 525, Sharpe & Co., Engl.		892	79	38	56	73	38	47	41,1	58	53	234	5,6:1	58	+13	+5

Måleprøve, hkg/ha

¹⁾ Angivet som pct. af måleprøven Freezer 69.

²⁾ Angivet som pct. af måleprøven Dark Skinned Perfection

Tabel 2. Orienterende forsøg med sorter af lave marværtter 1969-1970

Lbnr.	Navn	Karakterer 0-10, frosne ærter, størrelse M											
		Frøstørrelse, pct. gns.				farve			sød-	melet-	Antal inter- nodier	Antal bælge/ stilk	Bælg- form ²⁾
		Blangstedgaard og Aasum ¹⁾				10 = mest	mest	10 = mest	hed	hed			
		GI	GII	M	S	grøn	ens- artet	bedst	sød	melet	til 1. blomst		
3.	Orfac	66	21	10	3	6,0	6,7	6,9	6,5	2,5	8-9	1-2	S B
2.	Myzar	69	17	10	4	7,3	6,3	6,4	4,6	4,3	9	1-2	St R
1.	Dark Alaska 13	11	19	44	26	9,0	7,0	1,2	4,8	9,2	9-10	1-2	St R
6.	Sharpes 78	38	24	24	14	6,3	6,7	-	-	-	9-10	1-2	St R
4.	Mohawk	66	20	10	4	7,0	5,7	7,1	5,3	3,5	9-10	1-2	St R
25.	Salout	44	24	22	10	6,7	5,3	6,3	7,1	2,7	10	1-2	S B
9.	Freezer 69	57	22	15	6	7,0	4,3	6,6	6,7	3,5	10	1-2	St R
5.	Pickup	30	25	29	16	6,0	6,3	5,6	6,3	3,0	9-10	1-2	St R
30.	W.V. 69F	33	26	27	14	8,3	7,3	6,4	5,6	4,2	10	1-2	St R
29.	W.V. 95F	27	26	30	18	6,7	4,3	5,9	5,8	4,1	10	1-2	St R
19.	Alpine	39	25	25	11	6,7	4,3	6,5	5,8	2,6	13	1-2	St R
20.	Mars	75	13	9	3	8,0	6,3	4,6	5,5	4,3	12-13	1-2	St R
22.	Kelpro	51	23	18	8	6,7	5,7	7,2	6,1	2,5	12-13	1-2	S B
27.	Skagit	52	24	17	7	7,7	8,0	6,8	6,5	3,2	12-13	1-2-3	St R
15.	Nr. 3823	4	9	41	46	6,7	6,7	3,0	4,0	7,1	13	1-2	S K
18.	Fertigolt	20	27	37	16	7,3	7,3	6,1	6,3	3,9	14	1-2	St B
14.	Nr. 3815	9	17	45	29	5,7	4,3	-	-	-	13	1-2	S K
16.	Nr. 3846	3	7	35	35	5,7	6,7	2,6	4,5	7,1	13	1-2	S K
26.	Ralca	27	29	32	12	5,3	7,7	5,5	4,8	3,7	10-11	1-2	S B
17.	Constanze	44	26	22	8	5,7	5,0	4,8	5,2	5,1	13	1-2	S B
23.	Green Shaft	53	27	15	5	6,7	5,0	6,5	6,5	2,7	13-14	1-2	S B
24.	Dark Skinned Perf.	61	22	12	5	6,7	5,0	5,9	6,4	2,4	14-15	1-2	St R
10.	Neptune	51	29	16	4	7,0	5,3	5,6	6,5	4,0	15	2-3	St R
28.	Puget	35	33	25	7	7,3	7,0	4,0	5,0	6,6	14-15	2-3	St R
21.	Fridol	19	28	39	14	6,7	6,7	6,1	6,0	4,7	13-14	1-2	St B
13.	Nr. 3794	3	7	41	49	-	-	2,9	4,5	7,5	13	2-3	S K
11.	Sharpes 525	36	29	24	11	9,3	7,7	7,3	6,6	3,2	14	2-3	St R
LSD ₀₅								1,7	1,4	1,6			

¹⁾ GI = over 10,2 mm i diameter
 GII = 9,3-10,2 - - -
 M = 8,2- 9,3 - - -
 S = 6,0- 8,2 - - -

²⁾ St = stump
 S = spids
 R = ret
 B = buet
 K = krum

giver et højt udbytte af små frø med god farve og kvalitet. De fire nummersorter fra A/S L. Dæhnfeldt er alle særdeles småfrøede, udbyttet er ret lavt, og kun nr. 3823 har acceptabel karakter for frøfarve, men lav karakter for

Sildige.

Green Shaft, samme tidlighed, udbytte og kvalitet som *Dark Skinned Perfection*, men med lidt mindre frøstørrelse. Den har meget store, 10-11 cm lange bælg og kan derfor også anbefales til dyrkning til friskvaremarkedet.

Puget giver et stort udbytte af middelstore frø med god farve, men med noget lav karakter for smag. *Fridol* giver et godt udbytte af små frø af god kvalitet. *Sharpes 525* er meget sildig, udbyttet er i 1970 meget lavt, hvilket skyldes

svigtende plantebestand. Frøene er middelstore og af særdeles god kvalitet.

Spangsbjerg forsøgsstation,
6700 Esbjerg

Abonnement på meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 79, 2800 Lyngby, postgiro 2299, tlf. (01) 855057. Abonnementsprisen er for 1973 15,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

NIELSEN & LYDICHE (M. SIMMELKJÆR)
KØBENHAVN

Trykt i 9.000 eksemplarer.